MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

nr. 01/1176 din 04 februarie 2026

Domnului Ceslav PANICO
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
Președinte al Consiliului pentru prevenirea Torturii
secretariat@ombudsman.md

copie: **Administrația Națională a Penitenciarelor**

Stimate domnule Avocat al Poporului,

Ministerul Justiției a examinat scrisoarea nr. 08-1/18-2756 din 30 decembrie 2025, prin care a fost transmis Raportul elaborat de membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în perioada 12-13 iunie și 15 ianuarie 2025.

În conformitate cu solicitarea expusă, Ministerul Justiției a analizat recomandările formulate în Raport, în limitele competențelor sale, și Vă transmite, în anexă, tabelul privind nivelul de implementare a recomandărilor adresate Ministerului Justiției, indicând măsurile întreprinse, stadiul de realizare și acțiunile planificate.

Menționăm că o parte din recomandări sunt abordate în cadrul documentelor strategice naționale și al angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană, inclusiv în Programul de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și în Foaia de parcurs „Statul de drept”, fiind implementate etapizat, în funcție de cadrul normativ aplicabil și de resursele disponibile.

Ministerul Justiției își reafirmă disponibilitatea pentru cooperare cu Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul pentru prevenirea torturii, în vederea consolidării garanțiilor împotriva tratamentelor inumane sau degradante și a îmbunătățirii continue a condițiilor de detenție în instituțiile penitenciare.

Anexă: *Tabel privind nivelul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în perioada 12-13 iunie și 15 ianuarie 2025 – 3 (trei) file.*

Cu respect,

Secretar de stat

Digitally signed by Popescu Sorin
Date: 2026.02.04 09:25:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Sorin POPESCU

Anexă

Tabel privind nivelul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în perioada 12-13 iunie și 15 ianuarie 2025.

Nr. d/or	Recomandări	Acțiuni realizate/ planificate
	Ministerul Justiției	
1.	Elaborarea și implementarea unei politici naționale de reducere a supraaglomerării penitenciare, cu obiective măsurabile și termene clare, care să trateze supraaglomerarea ca problemă structurală și ca obligație pozitivă a statului în sensul art. 3 CEDO	Reducerea supraaglomerării penitenciare este recunoscută de Ministerul Justiției drept o problemă structurală a sistemului de detenție, cu relevanță directă sub aspectul obligațiilor pozitive ale statului în temeiul art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, Ministerul Justiției abordează problematica supraaglomerării printr-o politică publică integrată, reflectată în documentele strategice naționale și în angajamentele asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, inclusiv în Programul Național de Aderare la UE și în Foaia de parcurs „Statul de drept”. Măsurile promovate vizează, în principal: • reducerea utilizării detenției prin extinderea aplicării sancțiunilor și măsurilor alternative; • optimizarea politicilor penale și procesual-penale; • modernizarea și extinderea infrastructurii penitenciare; • îmbunătățirea mecanismelor de planificare a capacităților de detenție. Implementarea acestor măsuri se realizează etapizat, în baza unor indicatori de performanță stabiliți în documentele de politici publice, cu implicarea instituțiilor relevante, în limitele competențelor legale și ale resurselor disponibile. În contextul recomandat Ministerul Justiției la 20 noiembrie 2025 a sesizat CSM, cu referire la situația critică de supraaglomerare în Penitenciarul nr. 13-Chișinău și Penitenciarul nr. 11-Bălți, prin prisma termenelor îndelungate de examinare a cauzelor. Urmare a unei ședințe de lucru, s-a constatat necesitatea modificării unor aspecte normative, astfel la 03.02.2026 a fost remisă solicitarea către mai multe autorități de a

		contribui cu propunerile de rigoare. În paralel, în plan sistemi și planificat, sunt desfășurate acțiuni de majorare a numărului de locuri în instituțiile peniteniare, prin construcția de noi obiective: noul penitenciar Chișinău (UNOPS/UIP), continuarea lucrărilor la Casa de arrest Bălți, construcția unui nou bloc de detenție la Penitenciarul nr. 5 Cahul, construcția de noi locuri în sectorul deschis la Leova, etc.
2.	Instituirea, la nivel de politică publică și cadru normativ, a mecanismelor de „gate-keeping" pe durata urmăririi penale, inclusiv proceduri obligatorii de reacție atunci când capacitatea legală a penitenciarelor este depășită, pentru a preveni intrările automate și necontrolate în detenție.	Ministerul Justiției recunoaște importanța instituirii unor mecanisme de „gate-keeping" pentru asigurarea unui control judicios asupra plasării în detenție. În Republica Moldova, elemente ale acestui mecanism sunt deja parțial implementate la nivelul Codului penal și de procedură penală și țin, în mare măsură, de competențele procurorilor și ale judecătorilor, care înaintează demersuri sau aplică măsuri preventive pe durata urmăririi penale și în instanță, fiind oportună menționarea și a Hotărârii Plenului CSJ nr. 01 din 15 aprilie 2013. Judecătorul de instrucție examinează aplicarea și, după caz, prelungirea măsurii preventive sub formă de arest, analizând aspecte precum necesitatea, proporționalitatea și oportunitatea plasării în detenție, elemente care se regăsesc conceptual în mecanismul de „gate-keeping". În prezent, ar putea fi analizată oportunitatea instituirii unui mecanism formal prin care instanțele să verifice disponibilitatea locurilor în izolatoare sau penitenciare. Implementarea unui astfel de mecanism ar implica atât resurse financiare (soft/bază de date), cât și o evaluare atentă a impactului, când invocarea lipsei locurilor de detenție, ar putea fi utilizată abuziv sau ar determina situații de recidivă. Totodată, în contextul actual, lipsa posibilității instanțelor de a verifica locurile disponibile în instituțiile de detenție nu poate fi considerată critică, întrucât atât organele de urmărire penală, cât și instanțele sunt conștiente de problema supraaglomerării penitenciare la nivel național. În acest sens, se așteaptă ca acestea să își asume responsabilitatea de a filtra persoanele propuse pentru arest, utilizând măsurile alternative cu discernământ și prioritizând detenția doar acolo unde este absolut necesară. Astfel, mecanismul de „gate-keeping" este deja parțial asigurat prin cadrul procedural existent, iar eventualele ajustări pentru monitorizarea capacității penitenciarelor vor fi analizate.

3.	Asigurarea separării funcționale și vizibile a serviciilor medicale de structurile de securitate penitenciară, prin reglementări-cadru care să garanteze independența profesională a personalului medical și confidențialitatea actului medical.	Menționăm că această recomandare este în deplină concordanță cu agenda de integrare europeană a Republicii Moldova și este reflectată în Foaia de parcurs „Statul de drept” și în Programul de Aderare la Uniunea Europeană (Cap. 23 – Justiție și drepturi fundamentale). În cadrul acestor documente este prevăzută măsura privind stabilirea mecanismului de transfer/partajare a responsabilităților pentru sistemul medical din penitenciare de la Ministerul Justiției la Ministerul Sănătății, cu termen de realizare – finele anului 2027. Ministerul Justiției consideră că implementarea acestei măsuri va contribui la independența profesională a personalului medical și la protejarea confidențialității actului medical în penitenciare.
4.	Adoptarea unei politici naționale integrate privind sănătatea mintală în detenție, care să prevadă abordarea multidisciplinară a cazurilor, consolidarea resurselor umane specializate și continuitatea îngrijirii pe durata detenției și după liberare.	Ministerul subliniază că sănătatea mintală a persoanelor private de libertate reprezintă o prioritate în cadrul reformelor penitenciare și că, în conformitate cu angajamentele internaționale și strategice ale Republicii Moldova, sunt planificate măsuri pentru dezvoltarea capacității profesionale a personalului specializat și pentru coordonarea serviciilor medicale și sociale destinate persoanelor aflate în detenție. Totodată, reflectăm că măsura excede doar domeniul de competență al Ministerului Justiției, implicînd mai multe autorități naționale.